

Spis treści

Przedmowa	XI
Wykaz skrótów	XIII
Literatura	XIX
Wprowadzenie	1
Część A. Natura spółki akcyjnej jako delimitacja zasady swobody umów w polskim prawie – zagadnienia konstrukcyjne	17
Rozdział I. Teoria spółki handlowej	17
1.1. Teoria instytucji	17
1.2. Interes spółki kapitałowej.....	18
1.3. Teoria majątku celowego oraz teoria strukturalna	23
1.4. Teoria umowna.....	24
Rozdział II. Geneza spółki akcyjnej na tle regulacji innych spółek handlowych	29
Rozdział III. Pojęcie natury spółki akcyjnej	39
3.1. Natura (właściwość) stosunku zobowiązaniowego.....	39
3.2. Natura spółki akcyjnej w węższym i szerszym znaczeniu	42
3.3. Istotne cechy spółki akcyjnej	45
3.4. Natura spółki akcyjnej jako sens (istota) nawiązania stosunku prawnego	48
Rozdział IV. Koncepcja nadużycia formy spółki akcyjnej	59
4.1. Pojęcie	59
4.2. Koncepcja nadużycia formy spółki a inne środki ochrony wierzycieli spółki akcyjnej	66
4.3. Nadużycie formy spółki w stosunkach dominacji i zależności	72
Rozdział V. Konstrukcja swobody umów w prawie o spółce akcyjnej	82
5.1. Pojęcie i istota swobody umów w polskim prawie zobowiązań (art. 353 ¹ KC)	82
5.2. Stosunek spółki akcyjnej jako „splot umów”	89

5.3. Autonomia woli stron w kształtowaniu treści statutu spółki akcyjnej.....	93
5.3.1. Uwagi wstępne – zasada „surowości” statutu	93
5.3.2. Kryterium delimitacji wynikające z art. 304 § 3 KSH	94
5.3.3. Kryterium delimitacji wynikające z art. 304 § 4 KSH.....	100
5.4. Swoboda umów na etapie funkcjonowania spółki akcyjnej	101
Część B. Natura spółki akcyjnej jako delimitacja zasady swobody umów w ujęciu ekonomicznej analizy w prawie amerykańskim	107
Rozdział VI. Zasada wyodrębnienia organów zarządzających odpowiedzialnych przed akcjonariuszami w ujęciu ekonomicznej analizy prawa	107
6.1. Monistyczny a dualistyczny system zarządzania spółką akcyjną	107
6.2. Natura spółki akcyjnej w świetle teorii kosztów powierniczych (<i>agency costs</i>)	110
6.3. Prawnoekonomiczne argumenty na tle istoty spółki akcyjnej przemawiające na rzecz zasady swobody umów.....	112
6.3.1. Ujęcie spółki akcyjnej jako <i>nexus of contracts</i>	112
6.3.2. Umowne mechanizmy kontroli kosztów powierniczych (<i>agency costs</i>)	116
6.3.3. Teoria efektywnych rynków kapitałowych (<i>efficient market hypothesis</i>)	120
6.3.4. Wnioski dotyczące stopnia efektywności polskiego rynku giełdowego.....	126
6.4. Prawnoekonomiczne argumenty na tle istoty spółki akcyjnej przemawiające za potrzebą delimitacji zasady swobody umów.....	133
6.4.1. Geneza <i>ius cogens</i> w amerykańskim prawie o spółce akcyjnej ..	133
6.4.2. Zjawisko pasywnego akcjonariatu	135
6.4.3. Zalety reguł bezwzględnie obowiązujących.....	137
6.4.4. Nieefektywność rozwiązań umownych z uwagi na możliwość dokonywania zmian w statucie spółki akcyjnej	138
6.4.5. Mechanizm kwalifikowanej większości głosów dla dokonywania zmian w statucie spółki akcyjnej	145
6.4.6. Oportunistyczne zachowania członków rady dyrektorów a mechanizmy rynkowe	147
6.4.7. Wnioski dla polskiego prawa o spółce akcyjnej.....	150
Rozdział VII. Ochrona wierzycieli jako konsekwencja wyodrębnienia majątku spółki akcyjnej	154
7.1. Teoria wyodrębnienia majątku (<i>partitioning assets</i>).....	154

7.1.1. Podstawowe założenia	154
7.1.2. Uwagi prawnoporównawcze na tle amerykańskiej spółki <i>partnership</i> oraz spółki jawnej i cywilnej w prawie polskim	157
7.1.3. Uwagi prawnoporównawcze na tle innych prawnorzeczowych mechanizmów ochrony substratu majątkowego przedsięwzięcia	166
7.1.4. Uwagi prawnoporównawcze na tle mechanizmu sekurytyzacji	167
7.1.5. Wnioski dla polskiego prawa o spółce akcyjnej	168
7.2. Ochrona wierzycieli spółki a kryzys finansowy lat 2007–2010	169
7.2.1. Uwagi wstępne	169
7.2.2. Źródła kryzysu finansowego	170
7.2.3. Krytyka i obrona teorii efektywnych rynków kapitałowych	179
7.2.4. Nowa Umowa Kapitałowa	185
Część C. Natura spółki akcyjnej jako delimitacja zasady swobody umów w relacjach pomiędzy akcjonariuszami a członkami zarządu i rady nadzorczej (rady dyrektorów) w prawie polskim i amerykańskim	197
Rozdział VIII. Mechanizmy bezpośredniej kontroli działań członków zarządu i rady nadzorczej (rady dyrektorów)	197
8.1. Uwagi wstępne.....	197
8.2. Powoływanie i odwoływanie członków zarządu i rady nadzorczej (rady dyrektorów)	198
8.2.1. Funkcja	198
8.2.2. Regulacja prawa do powoływania i odwoływania menedżerów spółki w amerykańskim prawie o spółce akcyjnej.....	201
8.2.3. Dopuszczalność wprowadzania instrumentów stabilizacji funkcji członka zarządu i rady nadzorczej względem akcjonariuszy w zakresie prawa do powoływania i odwoływania – analiza przepisów KSH	208
8.2.4. Specyfika ochrony akcjonariuszy mniejszościowych	214
8.2.5. Mechanizm wyboru członków rady nadzorczej spółki akcyjnej w trybie głosowania oddzielnymi grupami akcjonariuszy w prawie polskim i amerykańskim (<i>cumulative voting</i>)	215
8.3. Zastrzeżenie określonych decyzji na rzecz akcjonariuszy.....	229
8.3.1. Względnie wiążący charakter zasady podziału kompetencji w amerykańskim prawie o spółce akcyjnej	229
8.3.2. Zasada domniemania kompetencji zarządu w zakresie prowadzenia spraw spółki akcyjnej w europejskim prawie kontynentalnym – wzmianka.....	229

8.3.3. Zasada podziału kompetencji w polskim prawie o spółce akcyjnej.....	231
8.3.4. Dopuszczalność uzależnienia zmiany statutu od zgody rady nadzorczej lub zarządu spółki akcyjnej – analiza przepisów KSH	235
8.3.5. Ocena dopuszczalności konstrukcji „słabego” zarządu.....	238
8.3.6. Ocena dopuszczalności konstrukcji „silnej” rady nadzorczej lub zarządu	241
8.3.7. Zakres autonomii organizacyjnej zarządu i rady nadzorczej (regulaminy zarządu i rady nadzorczej).....	248
8.4. Udział niezależnych „ekspertów” w procesie podejmowania decyzji przez spółkę akcyjną	256
8.4.1. Niezależni członkowie rady dyrektorów oraz wyspecjalizowane komitety w amerykańskim prawie o spółce akcyjnej	256
8.4.2. Wyspecjalizowane komitety rady nadzorczej w prawie niemieckim – wzmianka	261
8.4.3. Podstawy prawne tworzenia komitetów w prawie polskim	263
8.4.4. Uwagi na tle wyjątków od zasady kolegialności (art. 390 § 1 KSH).....	273
8.4.5. Uwagi na tle zasad odpowiedzialności cywilnoprawnej członków komitetów (art. 483 § 1–2 KSH oraz art. 4a ust. 1–2 RachU)	281
Rozdział IX. Mechanizmy kształtujące treść stosunku prawnego łączącego członków zarządu i rady nadzorczej z akcjonariuszami oraz spółką i	285
9.1. Charakter prawny i istota stosunku łączącego członków zarządu i rady nadzorczej z akcjonariuszami oraz spółką.....	285
9.2. Obowiązki członków zarządu i rady nadzorczej (rady dyrektorów) spółki akcyjnej.....	290
9.2.1. Standard <i>duty of loyalty</i> członków rady dyrektorów w amerykańskim prawie o spółce akcyjnej	290
9.2.2. Obowiązek lojalności członków zarządu i rady nadzorczej w polskim prawie o spółce akcyjnej	299
9.3. Obowiązki członków zarządu i rady nadzorczej spółki akcyjnej w obliczu oferty wrogiego przejęcia	310
9.3.1. Uwagi wstępne	310
9.3.2. Oferta przejęcia w świetle amerykańskiej doktryny prawa o spółce akcyjnej	312
9.3.3. Obowiązki członków zarządu w świetle postanowień Trzynastej Dyrektywy z zakresu prawa spółek	319

9.3.3.1. Zasada neutralności zarządu	319
9.3.3.2. Zasada przełamania (zneutralizowania)	322
9.3.3.3. Ustalenia opcyjne	323
9.3.3.4. Implementacja postanowień Trzynastej Dyrektywy z zakresu prawa spółek w polskim prawie	324
9.3.4. Regulacja oferty przejęcia w prawie niemieckim – wzmianka	328
9.3.5. Wykładnia postanowień Trzynastej Dyrektywy z zakresu prawa spółek w świetle zasady swobody umów	333
9.3.6. Dopuszczalność reaktywnych środków obronnych w obliczu oferty wrogiego przejęcia	338
Część D. Natura spółki akcyjnej jako delimitacja zasady swobody umów w relacjach pomiędzy akcjonariuszami w prawie polskim i amerykańskim	361
Rozdział X. Związanie uprawnień akcjonariusza z akcjami (zasada proporcjonalności praw i wkładów)	361
10.1. Zasada proporcjonalności praw i wkładów w polskim prawie o spółce akcyjnej	361
10.2. Dopuszczalny zakres uprzywilejowania akcji w amerykańskim prawie o spółce akcyjnej	366
10.3. Ocena dopuszczalności notowania akcji o zróżnicowanych uprawnieniach spółki publicznej	373
Rozdział XI. Zasada rządów większości z poszanowaniem praw mniejszości	378
11.1. Zasada rządów większości z poszanowaniem praw mniejszości jako pochodna zasady proporcjonalności praw i wkładów	378
11.2. Zasada rządów większości w ujęciu charakterystycznym dla stosunków zobowiązaniowych	379
11.3. Obowiązek lojalności akcjonariusza większościowego względem mniejszości	381
11.3.1. Przejawy obowiązku lojalności w przepisach KSH	381
11.3.2. Regulacja obowiązku lojalności akcjonariusza sprawującego faktyczną kontrolę nad spółką względem pozostałych akcjonariuszy w prawie amerykańskim	397
11.3.3. Nadużycie pozycji akcjonariusza większościowego w prawie francuskim – wzmianka	410
11.3.4. Ocena dopuszczalności przymusowego wykupu akcji w przypadkach nieuregulowanych w KSH	411

Rozdział XII. Dopuszczalność zawierania porozumień (umów) akcjonariuszy	425
12.1. Umowy akcjonariuszy (<i>shareholder's agreements</i>) jako „twór” zagranicznej praktyki obrotu	425
12.2. Dopuszczalność zawierania umów akcjonariuszy (<i>shareholders' agreements</i>) w prawie amerykańskim	429
12.3. Dopuszczalność zawierania porozumień (umów) akcjonariuszy w prawie polskim	432
12.3.1. Pojęcie i funkcja	432
12.3.2. Zakres podmiotowy i skuteczność względem spółki akcyjnej ..	436
12.3.3. Charakter prawny	440
12.3.4. Relacja porozumień (umów) akcjonariuszy do statutu spółki akcyjnej i przepisów KSH	443
12.3.5. Natura spółki akcyjnej jako kryterium delimitujące wolę stron przy kształtowaniu postanowień porozumień akcjonariuszy w świetle poglądów doktryny	444
12.3.6. Właściwość (natura) stosunku zobowiązaniowego jako kryterium delimitujące wolę stron przy zawieraniu umów akcjonariuszy w świetle poglądów doktryny	449
12.3.7. Wnioski z natury spółki akcyjnej dla oceny dopuszczalności zawierania umów akcjonariuszy – umowa akcjonariuszy jako część złożonego stosunku prawnego spółki akcyjnej	452
Zakończenie	461
Indeks rzeczowy	481